

Σχέσεις ΕΕ - Λευκορωσίας

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα τις σχέσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Λευκορωσίας: προς μια μελλοντική συνεργασία (2002/2164(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 1996 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία¹, με το οποίο αποφασίζει να μην αναληφθεί περαιτέρω δράση για την επικύρωση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας έως ότου οι αρχές της Λευκορωσίας δώσουν σαφή δείγματα της πρόθεσής τους να σεβαστούν πλήρως τα θεμελιώδη ανθρώπινα και δημοκρατικά δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Απριλίου 1997 σχετικά με τη Συνθήκη Ένωσης μεταξύ της Λευκορωσίας³ και της Ρωσικής Ομοσπονδίας,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Ιουνίου 1997 σχετικά με την παρεμπόδιση του έργου των μη κυβερνητικών ανθρωπιστικών οργανώσεων στη Λευκορωσία⁴,
- έχοντας υπόψη τις περί Λευκορωσίας αποφάσεις που ελήφθησαν στη 6η συνεδρίαση του συμβουλίου υπουργών ΟΑΣΕ στις 18 και 19 Δεκεμβρίου 1997 στην Κοπεγχάγη καθώς και στην συνάντηση κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Νοεμβρίου 1999 στην Κωνσταντινούπολη,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Φεβρουαρίου 1998⁵ σχετικά με τις αυθαίρετες συλλήψεις στη Λευκορωσία, στο οποίο εκφράζει την ανησυχία του για τον ξυλοδαρμό του Yuri Khashchevatsky, σκηνοθέτη και μέλους του κινήματος Χάρτης 97,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιουλίου 1998 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία⁶, στο οποίο επισημαίνει ότι η κυβέρνηση της Λευκορωσίας έλαβε ή επέτρεψε να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα όσον αφορά τις κατοικίες των πρεσβευτών 22 χωρών,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του ΟΗΕ της 19ης Αυγούστου 1998 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Μαρτίου 1999 σχετικά με την κατάσταση στη

¹ EE C 347 της 18.11.1996, σ. 168.

² EE C 20 της 20.1.1997, σ. 141.

³ EE C 132 της 28.4.1997, σ. 224.

⁴ EE C 200 της 30.6.1997, σ. 179.

⁵ EE C 80 της 16.3.1998, σ. 250.

⁶ EE C 292 της 21.9.1998, σ. 155.

Λευκορωσία¹,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 1999² σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία στο οποίο εκφράζει την ανησυχία του για τις εξαφανίσεις των κκ. Victor Gontjar, Anatoli Krasovski και Juri Zanharenko,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Διεθνούς Αποστολής Έρευνας του Παρατηρητηρίου για την Προστασία των Υπερασπιστών των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Σεπτεμβρίου του 2001,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 5ης Ιουλίου 2001 σχετικά με τη Λευκορωσία³ εν όψει των προεδρικών εκλογών του 2001 και τις εκθέσεις της τρώικας (Κοινοβουλευτικές Συνελεύσεις του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) οι οποίες δημοσιεύθηκαν μετά τις γενικές εκλογές του 2000 (30 Ιανουαρίου 2001) και τις προεδρικές εκλογές του 2001 (4 Οκτωβρίου 2001),
 - έχοντας υπόψη τις εκθέσεις και προτάσεις σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ ως προς τη Ρωσία,
 - έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Προεδρίας της Ένωσης σχετικά με Λευκορωσία - ΟΑΣΕ της 4ης Ιουνίου και της 17ης Σεπτεμβρίου 2002,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την αποστολή της Συμβουλευτικής και Ελεγκτικής Ομάδας του ΟΑΣΕ στη Λευκορωσία⁴,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 4ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την ελευθεροτυπία στη Λευκορωσία⁵,
 - έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Προεδρίας της Ένωσης σχετικά με τη Λευκορωσία της 16ης Οκτωβρίου 2002,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της ad hoc αποστολής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επισκέφθηκε το Μινσκ τον Νοέμβριο του 2002,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 163 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής (A5-0024/2003),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο προαναφερθέν ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 1996 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία, αποφάσιζε να μη ληφθεί οποιοδήποτε νέο μέτρα για την ανανέωση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ενόσω οι αρχές της Λευκορωσίας δεν εκφράζουν ρητώς τη βούλησή τους για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως αυτά περιγράφονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ECHR) και τον Χάρτη των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη,

¹ ΕΕ C 175 της 21.6.1999, σ. 256.

² ΕΕ C 107 της 13.4.2000, σ. 107.

³ ΕΕ C 65 E της 14.3.2002, σ. 373.

⁴ P5_TA(2002)0329.

⁵ P5_TA(2002)0379.

ως κοινές ευρωπαϊκές αξίες, και ενόσω δεν αποκαθίστανται οι θεμελιώδεις αρχές ενός δημοκρατικού κράτους,

- B. λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευση που ανέλαβε το 1999 όσον αφορά την εκπόνηση έκθεσης σχετικά με τη Λευκορωσία με σκοπό τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Λευκορωσίας, καθώς και τη στήριξη της Λευκορωσίας για να δημιουργήσει τη βάση για την υλοποίηση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, όπως είχε συμφωνηθεί με το άρθρο 2 της εν λόγω συμφωνίας,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση στη Λευκορωσία, αντί να βελτιωθεί, έχει φθάσει σε σημείο όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται με περιφρόνηση, η Κάτω Βουλή στερείται των νομοθετικών δικαιωμάτων της και η οικονομία ελέγχεται από τον Πρόεδρο,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινοβουλευτική τρόικα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τόσο οι βουλευτικές όσο και οι προεδρικές εκλογές του 2000 και 2001 δεν ήταν ελεύθερες και δίκαιες,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία συνιστά σημαντικό σύνδεσμο ανάμεσα στη ΕΕ και τη Ρωσία και δρα ως πύλη για την αύξηση των εμπορικών ανταλλαγών και προς τις δύο κατευθύνσεις,
- ΣΤ. εκτιμώντας, ωστόσο, ότι η πλήρης διακοπή των σχέσεων είναι απευκταία και ότι οι προοπτικές εξομάλυνσης της κατάστασης στην Λευκορωσία συνδέονται στενά με την ανάπτυξη των σχέσεων και των εμπορικών συναλλαγών της με την ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία της ΕΕ είναι ήδη πολύ αισθητή στη καθημερινή ζωή και τις δραστηριότητες των πολιτών και των φορέων λήψης αποφάσεων στη Λευκορωσία,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία δεν μπορεί να αναπτύξει περαιτέρω τους στενούς οικονομικούς δεσμούς της με τη Ρωσία παρά μόνο εφόσον βελτιώσει τις σχέσεις της με την ΕΕ, δεδομένης της σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Ρωσίας,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύναψη συμφωνίας εταιρικής σχέσης με τη Λευκορωσία, στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη Ρωσία και τις χώρες της περιοχής, θα συνέβαλλε στην ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή, έχοντας συναίσθηση ωστόσο ότι κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά απίθανο διαρκούντος του ισχύοντος καθεστώτος,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ, η Λευκορωσία, η οποία συγκαταλέγεται μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων εξαγωγέων όπλων στον κόσμο και της οποίας η βιομηχανία όπλων συνδέεται στενά με τις εγκαταστάσεις της ρωσικής στρατιωτικής βιομηχανίας, ενέχεται σε παράνομες πωλήσεις όπλων και ότι εκπαιδεύει επίσης ιρακινούς στρατιωτικούς στη λειτουργία των πυραυλικών συστημάτων S-300,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προεδρικές εκλογές του 2001 με τις οποίες ο Πρόεδρος Λουκασένκο παρέμεινε στην εξουσία, δεν έχουν αναγνωρισθεί από κανένα διεθνή φορέα ως ελεύθερες και δίκαιες, έχουν δε αμφισβητηθεί από την εντός της χώρας αντιπολίτευση, από ξένες κυβερνήσεις καθώς και από την ΕΕ, ενώ των εκλογών αυτών προηγήθηκε η ανάληψη, από την κυβέρνηση, αυθαίρετης δράσης κατά της αντιπολίτευσης, των ανεξαρτήτων μέσων ενημέρωσης και των οργανώσεων που εκτελούσαν χρέη παρατηρητών των εκλογών,

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αυταρχισμός του Προέδρου Λουκασένκο χαρακτηρίζεται από μέτρα δίωξης της αντιπολίτευσης, φίμωση των επικριτών και δημιουργία ενός πελατειακού δικτύου μέσω της κατάχρησης εξουσίας σε όλα τα επίπεδα,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει επανειλημμένα καταγγείλει τη σύλληψη επιφανών ηγετών της αντιπολίτευσης από την κυβέρνηση Λουκασένκο και, διαπιστώνοντας ότι δεν έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στις αδιευθέτητες υποθέσεις ορισμένων εξαφανισθέντων ατόμων, έχει, κατά συνέπεια, ζητήσει τη διεξαγωγή αποτελεσματικών ερευνών,
- ΙΓ. εκφράζοντας τη λύπη του για την απόφαση που έλαβε η κυβέρνηση της Λευκορωσίας να μην παρατείνει τη θεώρηση διαβατηρίου του ασκούντος χρέη επικεφαλής της Συμβουλευτικής Ομάδας και Ομάδας Παρατηρητών του ΟΑΣΕ στη Λευκορωσία Andrew Carpenter,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση 14 κρατών μελών να μη χορηγούν θεώρηση διαβατηρίου σε διάφορους σημαντικούς παράγοντες της Λευκορωσίας λόγω των προσπαθειών που έχουν γίνει για να τερματισθεί η δράση της Συμβουλευτικής Ομάδας και Ομάδας Παρατηρητών του ΟΑΣΕ στη Λευκορωσία,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη την καταπάτηση των δημοκρατικών ελευθεριών, την έλλειψη σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των ξένων μέσων ενημέρωσης, για ανεξάρτητη πληροφόρηση· εκφράζοντας την ανησυχία του για την αυξανόμενη ανάμειξη της κυβέρνησης στις συνδικαλιστικές οργανώσεις,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη την εγκαθίδρυση (από τα τέλη του 1994) και την επέκταση μιας πυραμίδας εξουσίας που ελέγχει όλους τους τομείς της κοινωνικής και πολιτικής ζωής, από τους φορείς της διοίκησης έως τις πιο απομακρυσμένες γωνιές της χώρας,
- ΙΖ. εκτιμώντας ότι η δημιουργία του επιδιωκόμενου από την Ρωσία και προωθούμενου από την ΕΕ ενιαίου οικονομικού χώρου είναι δύσκολη όσο η Λευκορωσία αντιστέκεται στις μεταρρυθμίσεις,
1. εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη και επικίνδυνη αυτοεπιβαλλόμενη απομόνωση από τη Δύση και την Ανατολή στην οποία βυθίζεται η Λευκορωσία λόγω της αυταρχικής και αντιδημοκρατικής πορείας του Προέδρου της, γεγονός το οποίο μπορεί να μετατρέψει τη χώρα σε εστία αστάθειας και αναταραχής για όλη την περιοχή·
 2. εκφράζει την ανησυχία του για τη στασιμότητα στην οποία έχει περιέλθει η διαδικασία οικονομικής και πολιτικής μεταρρύθμισης, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να πορευτεί η Λευκορωσία προς τη δημοκρατία και την οικονομία της αγοράς· καλεί ρητώς τις αρχές της Λευκορωσίας να αναθεωρήσουν την κατασταλτική πολιτική τους όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και να επαναφέρουν τους μηχανισμούς που εγγυώνται το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της θρησκευτικής ελευθερίας και της ελευθεροτυπίας, καθώς και των αρχών που διέπουν το κράτος δικαίου·
 3. καλεί την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να επιληφθεί επείγοντως του θέματος της ανάθεσης ουσιαστικών εξουσιών στο Κοινοβούλιο της χώρας·

4. καταδικάζει σθεναρά την γενική επίθεση του καθεστώτος εναντίον των μέσων μαζικής ενημέρωσης, των δημοσιογράφων, της αντιπολίτευσης, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οιαδήποτε επιχειρεί να ασκήσει ελεύθερα κριτική προς τον Πρόεδρο και το καθεστώς, επιθέσεις που εκδηλώνονται με αυθαίρετες συλλήψεις, κακομεταχείριση των κρατουμένων, εξαφανίσεις, διώξεις με πολιτικά κίνητρα και άλλες πράξεις καταπίεσης που καταπατούν τις θεμελιώδεις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου· εκφράζει έντονη αποδοκιμασία για την καταπίεση θρησκευτικών προκαθημένων και οπαδών διαφόρων πίστεων ως αποτέλεσμα του νέου νόμου περί θρησκείας·
5. παροτρύνει τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να διασφαλίσουν τη λειτουργία ενός ανεξάρτητου δικαστικού συστήματος· ζητεί από τις αρχές της Λευκορωσίας να σεβαστούν τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει όσον αφορά την ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και την ελευθερία της έκφρασης, και να προβούν σε αναθεώρηση των διατάξεων του ποινικού κώδικα που αφορούν την άσκηση των εν λόγω ελευθεριών, καθώς επίσης και να τηρούν πλήρως τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί Βασανιστηρίων·
6. καλεί τις αρχές της Λευκορωσίας να επιφέρουν τις απαραίτητες οικονομικές μεταρρυθμίσεις για τη μετάβαση από ένα απηρχαιωμένο σύστημα κατευθυνόμενης οικονομίας προς την οικονομία της αγοράς και να θεσπίσουν ένα νομικό πλαίσιο ευνοϊκότερο για τις ξένες επενδύσεις· εκφράζει τη λύπη του για την αυξανόμενη φτώχεια που πλήττει πλατιά στρώματα του πληθυσμού της Λευκορωσίας, ο οποίος υφίσταται τις συνέπειες της κακής οικονομικής διαχείρισης και των περιορισμένων δυνατοτήτων ενίσχυσης από τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία εμφανίζονται επιφυλακτικά έναντι της κατάστασης που επικρατεί στη Λευκορωσία·
7. ζητεί την κατάργηση της θανατικής ποινής, η οποία εξακολουθεί να ισχύει στη Λευκορωσία παρά τις σημαντικές πιέσεις εκ μέρους της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των οργανώσεων υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
8. υπογραμμίζει ότι η επανέναρξη του διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και της Λευκορωσίας, με την προϋπόθεση της συμμόρφωσης της χώρας με τους όρους της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, η οποία ανεστάλη το 1996—είναι προς συμφέρον και των δύο πλευρών, με στόχο την εγγύηση της σταθερότητας και ασφάλειας στη συγκεκριμένη περιοχή της Ευρώπης, ενώ αποκτά ιδιαίτερη σημασία εν όψει της επόμενης διεύρυνσης της Ένωσης·
9. παροτρύνει έντονα την Επιτροπή να αναπτύξει, στο πλαίσιο της προτάσεως «Ευρύτερη Ευρώπη», μια στρατηγική για τον εκδημοκρατισμό και την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς στη Λευκορωσία· θεωρεί ότι αυτή η στρατηγική πρέπει να βασίζεται στα θετικά αποτελέσματα του προγράμματος Tacis το οποίο εγκρίθηκε ως προς την Λευκορωσία με την απόφαση 98/1/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με το πρόγραμμα Tacis 1997 για την ανάπτυξη της κοινωνίας πολιτών στη Λευκορωσία¹· θεωρεί ότι αυτή η στρατηγική πρέπει να ανταποκρίνεται στους ακόλουθους στόχους: ενδυνάμωση και ανάπτυξη των διαφόρων συνιστωσών της κοινωνίας των πολιτών, περιλαμβανομένων των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων, στήριξη της ανάπτυξης ελεύθερων και διαφοροποιημένων μέσων ενημέρωσης, στήριξη των προσπαθειών για την ανάπτυξη δημοκρατικού και

¹ ΕΕ L 1 της 3.1.1998, σ. 6.

προσανατολισμένου προς την Ευρώπη πανεπιστημιακού και ακαδημαϊκού συστήματος, στήριξη της ανάπτυξης σταθερού τομέα ανταγωνιστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θεωρεί δε ότι μια παρόμοια στρατηγική πρέπει να περιλαμβάνει προγράμματα εταιρικής σχέσης που να στηρίζουν τη δυνατότητα των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών της Λευκορωσίας να αποκομίζουν εμπειρίες δημοκρατίας από τις γειτονικές χώρες στην Ευρώπη και να τις μεταφέρουν στη χώρα τους·

10. ζητεί από την Επιτροπή, για να αποτραπεί κάθε οικονομική και κοινωνική κρίση στα μελλοντικά ανατολικά σύνορα της διευρυμένης ΕΕ και για να περιοριστούν τα φαινόμενα λαθρεμπορίου ή λαθρομετανάστευσης, να εκπονήσει για τις δυτικές περιφέρειες των νέων ανατολικών γειτόνων, της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας και της Μολδαβίας, προγράμματα και κοινοτικά μέτρα ενίσχυσης του ίδιου εύρους με αυτά που εφαρμόζονται ήδη για τις ανατολικές περιφέρειες των γειτονικών υποψηφίων χωρών·
11. θεωρεί χρήσιμο και απαραίτητο να εντατικοποιήσουν τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη της τις επαφές με τις μεταρρυθμιστικές δυνάμεις στους κόλπους της κοινωνίας της Λευκορωσίας σε όλους τους τομείς (ΜΚΟ, εκκλησίες, επιχειρηματίες, στον συνδικαλιστικό, πολιτιστικό, πανεπιστημιακό και οικονομικό τομέα) καθώς και με τα κόμματα της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, προσφέροντάς τους βοήθεια και υποστήριξη·
12. ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τα υφιστάμενα προγράμματα στήριξης της δημοκρατίας για να παράσχει μεγαλύτερη οικονομική υποστήριξη στις ΜΚΟ που εργάζονται για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών και των ανεξαρτήτων μέσω ενημέρωσης στη Λευκορωσία, έργο που αποδεικνύεται ιδιαίτερα δύσκολο υπό τις παρούσες συνθήκες· χαιρετίζει τη διάθεση 10 εκατομμυρίων ευρώ για το Small Project Programme (στο πλαίσιο του Country Action Programme for Belarus, 2000-2003), ιδίως επειδή το πρόγραμμα αυτό συντελεί στην ενίσχυση των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη Λευκορωσία με μικρά και εξειδικευμένα σχέδια·
13. σημειώνει με θλίψη ότι η Λευκορωσία δεν ανήκει πλέον στις χώρες στόχους της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (EIDHR 2002-4) διότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος στη χώρα (ιδίως λόγω του Προεδρικού Διατάγματος αριθ. 8)· εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι η Λευκορωσία δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην επικείμενη πρόσκληση προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Σχέσης για την Οικοδόμηση Θεσμών (IBPP) του Tacis για τους προαναφερθέντες λόγους, καλεί δε την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να αποσύρει χωρίς καθυστέρηση το Προεδρικό Διάταγμα αριθ. 8 και να δημιουργήσει τις συνθήκες που θα επιτρέπουν την επιτυχή εφαρμογή σχεδίων συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ στον τομέα της οικοδόμησης της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου (EIDHR, Tacis IBPP)·
14. θεωρεί σκόπιμο το συντονισμό των ως άνω προσπαθειών τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και συγκεκριμένα με τους διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, για τη διασφάλιση της συνάφειας όλων των δράσεων που αναλαμβάνονται με σκοπό τη διευκόλυνση της δημοκρατικής αλλαγής στη Λευκορωσία και την ενίσχυση κατ' αυτόν τον τρόπο του πιθανού αντίκτυπου αυτών·
15. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να δρομολογήσουν, αμέσως μόλις εκπληρωθούν οι βασικές προϋποθέσεις, δομημένο διάλογο μεταξύ της Λευκορωσίας και της ΕΕ για την

ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, ιδιαίτερα με στόχο την καταπολέμηση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος, ιδίως στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων και τη διακίνηση λαθρομεταναστών·

16. θεωρεί ότι η Ρωσία μπορεί να ασκήσει την επιρροή της στην κυβέρνηση του Μίνσκ για περισσότερη μετριοπάθεια, ενθαρρύνοντάς την να προβεί σε δημοκρατικές αλλαγές, δεδομένων των ισχυρών ιστορικών, πολιτιστικών, οικονομικών και πολιτικών δεσμών που ενώνουν τις δύο χώρες· ζητεί να εξετασθεί το θέμα αυτό κατά τον τακτικό πολιτικό διάλογο με τη Ρωσία, έτσι ώστε να εντοπισθεί η καταλληλότερη πορεία δράσης· υπογραμμίζει ότι η ένωση της Ρωσίας με μια μη δημοκρατική Λευκορωσία θα συνιστούσε αντίφαση·
17. καλεί τον λαό της Λευκορωσίας να συμμετάσχει στις τοπικές εκλογές που θα διεξαχθούν τον Μάρτιο του 2003· παροτρύνει θερμά την κεντρική επιτροπή εκλογών να παράσχει σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας ισότιμη πρόσβαση στην επιτροπή και ίσες δυνατότητες καθόδου υποψηφίων· καλεί την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να επιτρέψει σε διεθνείς παρατηρητές να παρακολουθήσουν τις εκλογές, ώστε να διασφαλισθεί η ελεύθερη και δίκαιη διεξαγωγή τους· αναγνωρίζει τη μεγάλη σημασία των επικείμενων τοπικών εκλογών για την επιστροφή της Λευκορωσίας στη δημοκρατία και, επίσης, στη διεθνή δημοκρατική κοινότητα·
18. υποστηρίζει σθεναρά τα προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας προς τα θύματα του ατυχήματος στο Τσερνομπίλ, οι δραματικές συνέπειες του οποίου είναι ακόμη εμφανείς λόγω της μακροχρόνιας ακτινοβολίας, και το οποίο επηρέασε το 30% της επικράτειας της Λευκορωσίας μειώνοντας αισθητά την οικονομική δραστηριότητα της χώρας, και καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να χορηγήσουν περισσότερους πόρους στα συγκεκριμένα προγράμματα, ώστε να παρασχεθεί η πλέον γενναιοδωρη ενίσχυση στον πληθυσμό της Λευκορωσίας που ζει στις περιοχές που έχουν μολυνθεί, εκφράζοντας έτσι την παρουσία και την αλληλεγγύη της ΕΕ στην περιοχή·
19. τονίζει ότι η Λευκορωσία είναι χώρα τόσο προέλευσης όσο και διέλευσης για τη διακίνηση γυναικών και καλεί την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να λάβει αποτελεσματικά μέτρα σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και τις ΜΚΟ, αφενός προς καταπολέμηση αυτής της διακίνησης με την εφαρμογή προγραμμάτων προλήψεως του φαινομένου, την εκπαίδευση της αστυνομίας και του δικαστικού σώματος και την προσαγωγή των διακινούντων ενώπιον της δικαιοσύνης, και αφετέρου προς εξασφάλιση αποτελεσματικής προστασίας, υποστήριξης και δυνατοτήτων αποκατάστασης για τα θύματα και τους μάρτυρες της διακίνησης·
20. τονίζει ότι η Λευκορωσία χρειάζεται να αυξήσει τις προσπάθειές που καταβάλλει για να θέσει τέρμα στο λαθρεμπόριο και στην παράνομη διακίνηση παντός είδους όπλων, διότι συνιστούν σοβαρή απειλή για την ασφάλεια και τη σταθερότητα τόσο εντός της περιοχής όσο και πέραν αυτής·
21. παροτρύνει ένθερμα την τρόικα να συνεχίσει την κοινή προσπάθεια της η οποία προσβλέπει στην προώθηση της αποκατάστασης της δημοκρατίας στη Λευκορωσία, διότι αποτελεί προς το παρόν το μοναδικό δίαυλο επικοινωνίας με το καθεστώς Λουκασένκο·
22. σημειώνει το άνοιγμα των γραφείων του ΟΑΣΕ στο Μίνσκ από 1ης Ιανουαρίου 2003 και καλεί την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να συνεργασθεί στενά με αυτή την υπηρεσία, έτσι ώστε τα σημαντικά της καθήκοντα για προώθηση των δημοκρατικών

μεταρρυθμίσεων και του κράτους δικαίου να πραγματοποιηθούν υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του διότι η εντολή του ΟΑΣΕ έχει περιορισθεί σοβαρά, με αποτέλεσμα να καθίσταται πολύ πιο δύσκολο τόσο το έργο της υπηρεσίας, όσο και το έργο της τρόικας·

23. ζητεί από τις αρχές της Λευκορωσίας να σεβασθούν τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, ιδίως δε το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, το οποίο κατοχυρώνεται από τις συνθήκες της ΔΟΕ τις οποίες έχει επικυρώσει η Λευκορωσία·
24. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα έναντι των αρχών της Λευκορωσίας για την αναψηλάφηση της δίκης και την επανεξέταση των συνθηκών φυλάκισης του καθηγητή Yuri Bandazhevsky·
25. επιβεβαιώνει την απόφασή του, όπως διατυπώθηκε στο προαναφερθέν ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 1996, να μην επικυρώσει τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Λευκορωσίας έως ότου η κυβέρνηση της Λευκορωσίας προβεί σε συγκεκριμένα βήματα προς την κατεύθυνση μακροπρόθεσμης διασφάλισης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών καθώς και των αρχών του κράτους δικαίου·
26. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει επίσημη έρευνα για την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι στη Λευκορωσία και, βάσει αυτής της έρευνας, να εφαρμόσει, εάν κριθεί αναγκαίο, τις διαδικασίες προσωρινής άρσης των εμπορικών προτιμήσεων στο πλαίσιο του γενικευμένου συστήματος προτιμήσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2820/98·
27. επιμένει στην στρατηγική και επείγουσα ανάγκη να δρομολογηθεί μέσω των κοινωνιών των πολιτών της Λευκορωσίας, της Ουκρανίας και της Μολδαβίας μια εκστρατεία παρουσίασης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ΕΕ, τις δράσεις, τα προγράμματα και τις αξίες της, συγκεκριμένα με το άνοιγμα ενός μεγάλου δικτύου ευρωπαϊκών κέντρων πληροφόρησης (Euro-centres) στα τρία όμορα κράτη της μελλοντικής διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης·
28. καλεί την Επιτροπή να προτείνει στη Λευκορωσία τη συμμετοχή των μαθητών και των φοιτητών της στα κοινοτικά εκπαιδευτικά και πολιτιστικά προγράμματα όπως τα Leonardo, Socrates, Νεότητα και Πολιτισμός 2000, ευαισθητοποιώντας με τον τρόπο αυτόν τους νέους, δηλαδή το τμήμα του πληθυσμού που θα αποτελέσει την κοινωνία των πολιτών και τα ιθύνοντα κλιμάκια της επόμενης γενιάς γύρω από τις πολιτικές και τις αξίες της ΕΕ με την οποία η Λευκορωσία σύντομα θα γειτονεύσει·
29. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ύπαρξη οικολογικών ευρωπεριοχών μεταξύ ορισμένων υποψηφίων χωρών και της Λευκορωσίας, όπως η προστατευόμενη περιοχή της Μπιαλοβιέσκα, πρωταρχικής σημασίας από άποψη φυσικής κληρονομιάς και βιοποικιλότητας για την ευρωπαϊκή ήπειρο, και υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η διαφύλαξη αυτών των πόρων και φυσικών πλούτων εκατέρωθεν των ανατολικών συνόρων της διευρυμένης ΕΕ θα είναι αποτελεσματική και θα επιτευχθεί πλήρως μόνο αν η Λευκορωσία μπορέσει να συμμετάσχει στα κοινοτικά περιβαλλοντικά προγράμματα και νομοθετικές διατάξεις, όπως «Natura 2000», «Οικότοποι» ή «Πουλιά»·
30. ζητεί επιμόνως και ρητώς, στο πλαίσιο αυτό, από την Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή για τα παιδιά που κατοικούν στις περιοχές της Λευκορωσίας με υψηλά ποσοστά

ραδιενέργειας ειδικό πρόγραμμα θεραπευτικής παραμονής στις υγειονομικές και νοσοκομειακές διαρθρώσεις της ΕΕ και να προβλέψει για τα παιδιά αυτά ιατρική αρωγή και παρακολούθηση, δεδομένου ότι ο οργανισμός των νέων είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος και ευπαθής στις επιπτώσεις της ραδιενέργειας·

31. εμμένει στην ανάγκη να δημιουργηθούν και να διευρυνθούν οι δυνατότητες πρόσβασης των λευκορώσων πολιτών στα μέσα ενημέρωσης και στην πληροφόρηση, προκειμένου να καταστεί δυνατή η καλύτερη γνώση και κατανόηση του τι αντιπροσωπεύει η ΕΕ και καλεί, για τον σκοπό αυτό, την Επιτροπή να προωθήσει τη λήψη, στο σύνολο του εδάφους της Λευκορωσίας, τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων μεταδιδόμενων από υποψήφιας ή γειτονικές χώρες·
32. επιμένει ότι είναι αναγκαίο, για την συνοχή και την αξιοπιστία της ΕΕ, να εφαρμόζει έναντι κάθε ενός από τα άλλα κράτη μέλη της ΚΑΚ, τις ίδιες απαιτήσεις που εκθέτει η ΕΕ έναντι της Λευκορωσίας σε πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά θέματα·
33. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Λευκορωσίας.